CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj: 01-035/24-18/47
Podgorica, 18.09.2024. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA UPRAVE PRIHODA I CARINA ZA 2022. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, septembar 2024. godine

Sadržaj:

MIŠLJENJE I PREPORUKE **3**
I OPŠTI DIO **7**
1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE **7**
2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE **7**
2.1. Djelatnost Uprave prihoda i carina 8
2.2 Organizacija Uprave prihoda i carina 9
2.3 . Računovodstveni sistem 10
3. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE **10**
4. KRITERIJUMI REVIZIJE **11**
5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE **11**
6. METODE VRŠENJA REVIZIJE **11**
II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE **12**
1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST **12**
2. IZDACI **19**
2.1.Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (411) 19
2.2.Ostala lična primanja (412) 20
2.3.Rashodi za materijal (413) 20
2.4. Rashodi za usluge (414) 21
2.5. Ostali izdaci (419) 22
2.6. Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (431) 23
2.7. Otplata obaveza iz prethodnog perioda (463) 24
3. JAVNE NABAVKE **24**
4. KONTROLA TOKA I EVIDENCIJE GOTOVOG NOVCA NA GRANIČNIM PRELAZIMA **25**

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja, Izjašnjenja Poreske uprave (br: I/1-14569/1-24 od 24. juna 2024. godine, DRI br: 01-035/24-18/39 od 25. juna 2024. godine i dopune Izjašnjenja Poreske uprave (br: 11-14569/2-24 od 25. juna 2024. godine, DRI br: 01-035/24-18/40-3 od 26. juna 2024. godine) a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 28/04, 27/06 i 78/06, "Službeni list Crne Gore", br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17), i člana 45 Poslovnika Državne revizorske institucije ("Službeni list Crne Gore", br. 3/15) nadležni Kolegijum u sastavu dr Milan Dabović, član Senata i rukovodilac Kolegijuma i dr Branislav Radulović, senator i član Kolegijuma, na sjednici održanoj 17.09.2024. godine, usvojio je

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA UPRAVE PRIHODA I CARINA ZA 2022. GODINU

Odgovornost subjekta revizije

Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj Uprave prihoda i carina za 2022. godinu u svim materijalnim aspektima sastavljen u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Revizija je sprovedena u skladu s INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Uprave prihoda i carina sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija je obezbijedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom utvrđeno je da Godišnji finansijski izvještaj Uprave prihoda i carina za 2022. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Godišnji finansijski izvještaj Uprave prihoda i carina za 2022. godinu sadrži bitno materijalne greške i pogrešna prikazivanja koja su suprotna Zakonu o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Materijalnost za finansijsku reviziju procijenjena je na nivou od 1,18%, odnosno u nominalnim vrijednostima procijenjena je na strani potražnog prometa na iznos od 199.621,70€.

Na osnovu navedenog, a na bazi utvrđenog činjeničnog stanja nadležni Kolegijum izražava:

- **NEGATIVNO** mišljenje[1] na Godišnji finansijski izvještaj Uprave prihoda i carina za 2022. godinu.

U skladu sa tim izradio je sljedeće:

NALAZE I PREPORUKE

Finansijska revizija

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da postoji **neusaglašenost podataka** koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora i podataka koji su evidentirani u Izvještaju o novčanim tokovima. Uprava prihoda i carina je u Izvještaju o novčanim tokovima III iznos od 1.631.854,26 €[2] evidentirala u okviru Pozajmica i kredita, dok je u Glavnoj knjizi trezora isti iznos evidentiran na budžetskoj poziciji 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije.

Preporuka F1: Preporučuje se Poreskoj upravi i Upravi carina da prije sačinjavanja i dostavljanja Izvještaja o novčanim tokovima[3] izvrše prethodno usaglašavanje izvora finansiranja i izdataka po vrstama sa Glavnom knjigom trezora.

Nalaz

Uprava prihoda i carina je isplate po osnovu nabavke softvera[4] pogrešno planirala i evidentirala na poziciji 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije u ukupnom iznosu od 1.466.367,00 €, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporuka F2: Preporučuje se Poreskoj upravi da u saradnji sa Ministarstvom finansija sredstva namijenjena za izradu i održavanje softvera planira i evidentira na budžetskoj poziciji 4193 – Izrada i održavanje softvera, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

[1] Član 79 Uputstva o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti
[2] Iznos obezbijeđen iz kreditnih sredstava
[3] Shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave
[4] Sistem za platformu za analizu podataka za potrebe Uprave prihoda i carina i Sistem za onlajn elektronsku fiskalizaciju gotovinskih i bezgotovinskih transakcija u realnom vremenu u Crnoj Gori

Revizijom je, pored navedenog iznosa, utvrđena i **nepravilna evidencija** u ukupnom iznosu od 82.108,80 € koja obuhvata:

- iznos od 53.008,80 € evidentiran na grupi računa 411 - Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (2.1.1), a isti je trebalo evidentirati na grupi računa 412 - Ostala lična primanja (2.1.2.),
- iznos od 29.100,00 € u okviru grupe računa 431 – Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru[5].

Preporuka F3: Preporučuje se Poreskoj upravi i Upravi carina da evidenciju izdataka vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Nalaz

Revizijom je utvrđena tehnička greška u Planu javnih nabavki u kojem je Uprava prihoda i carina pogrešno prikazala PDV kod stavke Održavanje sistema elektronske fiskalizacije, odnosno isti je prikazala u iznosu manjem za 8.000,00 €. Nakon korekcije vrijednost Plana javnih nabavki iznosi bez PDV-a 2.523.528,85 €, dok je iznos PDV-a 400.636,63 €.

Preporuka F4: Preporučuje se Poreskoj upravi da tačno prikazuje iznos PDV-a u Planu javnih nabavki shodno Zakonu o porezu na dodatu vrijednost.

Nalaz

Uvidom u izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke utvrđeno je da kod određenog broja nabavki nije bio unešen precizan iznos nabavke.

Preporuka F5: Poreska uprava i Uprava carina trebaju da obezbijede da izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke sadrži tačne podatke o realizovanim jednostavnim nabavkama.

Nalaz

U postupku revizije je utvrđeno da Uprava prihoda i carina ne posjeduje internu proceduru koja reguliše tok gotovog novca na Carinarnicama, kao ni da službenici na Carinskoj ispostavi – Dobrakovo nemaju ustaljenu praksu na osnovu koje postupaju sa gotovim novcem, ni propisan način čuvanja/obezbjeđenja preuzetog gotovog novca.

Preporuka F6: Preporučuje se Upravi carina da donese interni akt kojim će definisati interni postupak i procedure kojima se reguliše postupanje sa gotovim novcem i vođenje dokumentacije po tom osnovu, kao i način čuvanja i obezbjeđenja gotovog novca na carinarnicama, a u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Zakonom o državnoj upravi.

[5] Navedeni iznos predstavlja nepravilnu evidenciju u odnosu na Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, ali za ovaj iznos nije potrebno vršiti korekciju finansijskog izvještaja jer se transferi u Izvještaju o novčanim tokovima prikazuju na nivou računa grupe 431 - Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

Nalaz

Revizijom je utvrđeno neslaganje između OCD Izvještaja sa stanjem u Finansijskom modulu:

- Razlika između OCD Izvještaja 2022. i Finansijskog modula 2022. iznosi 936,36 €;
- Poređenjem predmeta iz OCD Izvještaja sa stanjem u Finansijskom modulu utvrđeno je da se određeni predmeti ne nalaze u sistemu CIS – Finansijski modul, a isti se nalaze u OCD Izvještaju;
- u OCD dokumentaciji za 2022. godinu nalazi se predmet u iznosu od 105,98€ koji pripada drugoj carinskoj filijali. Za navedeni predmet revizorski tim nije na uvid imao dokaz o uplati.
- Uvidom u elektronski sistem CIS, utvrđeno je da se od iznosa 44.370,96€ evidentiranog u Finansijskom modulu iznos od 6.620,54 € nalazi u statusu „otvoreno".

Takođe je utvrđeno da je jedan predmet kreiran dva puta u SEED aplikaciji usljed čega je u OCD izvještaju prikazan dva puta, dok je jedan predmet u Finansijskom modulu uplaćen dva puta.

Preporuka F7: U cilju prikazivanja tačnog stanja duga za uvoz robe za nekomercijalne svrhe u putničkom prometu, preporučuje se Upravi carina - Carinskoj ispostavi Dobrakovo da uskladi evidenciju između informacionih sistema koje primjenjuje (SEED i CIS - Finansijski modul), kao i da ažurno vodi evidenciju potraživanja putem elektronskog sistema Finansijski modul.

Nalaz

U postupku revizije se nije moglo utvrditi da je iznos od 871,54€ uplaćen na evidencioni račun Uprave prihoda i carina – Carinarnica Bijelo Polje odnosno da je isti prenijet na Centralni račun državnog trezora.

Preporuka F8: Uprava carina dužna je da sve prihode ostvarene po osnovu obračuna carinskog duga u putničkom prometu, uplaćuje kroz usaglašene radne procedure, a u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Uputstvom o radu državnog trezora.

Nalaz

Revizijom je na bazi uzorka utvrđeno da svi predmeti ne sadrže kompletirane dokaze o ocarinjenoj robi[6]. Takođe je utvrđeno da nije svaki OCD obrazac ovjeren i potpisan od strane službenika sa čijeg naloga je formiran isti, odnosno da se sa naloga jednog carinskog službenika kroz SEED aplikaciju formira predmet, dok drugi službenik potpisuje i ovjerava isti.

Preporuka F9: Preporučuje se Upravi carina - Carinskoj ispostavi Dobrakovo da uredno, ažurno i potpuno vodi i arhivira predmete odnosno propratnu dokumentaciju koja služi kao dokaz o ocarinjenoj robi i nastalom carinskom dugu, a u skladu sa internim procedurama i podzakonskim aktima.

Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović, član Senata

[6] Predmeti ne sadrže fakture, izjave, zapisnik, fotoelaborat, kopiju dokumenta (lična karta, pasoš), dokaz o oslobođenju od carinske stope i sl.

I OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave prihoda i carina za 2022. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 038/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06 i 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu Državne revizorske institucije (INTERNO br. 06-038/22-277 od 26. decembra 2022. godine, br. 06-038/23-22 od 13. februara 2023. godine, br. 06-038/23-22/2 od 6. marta 2023. godine, br. 06-038/23-22/3 od 10. aprila 2023. godine, br.06-038/23-22/4 od 19. oktobra 2023. godine i br. 06-038/23-22/5 od 24. novembra 2023. godine);
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma br. 01-035/23-2538/2 od 23.10.2023. godine.

Revizija je vršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15);
- INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP) i
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije.

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Subjekat revizije je Uprava prihoda i carina, samostalna potrošačka jedinica budžeta sa sjedištem u Podgorici, Bulevar Šarla de Gola br. 2.

Prema raspoloživim kartonima deponovanih potpisa lica ovlašćena za punovažno potpisivanje i upravljanje sredstvima odobrenim Budžetom za 2022. godinu navedena su u nastavku kako slijedi:

- Za period od 29.10. 2021. – 28.04.2022. godine

Glavni službenik za finansije u navedenom periodu bila je v.d. direktorice mr Milena Petričević.

Službenik za odobravanje je v.d. direktorice mr Milena Petričević, dok su službenice za ovjeravanje Mirjana Bošković, načelnica Službe za finansije i samostalni savjetnik I u Službi za finansije Branislava Drecun.

- Za period od 28.04.2022. do 13.10.2022. godine;

Glavni službenik za finansije u navedenom periodu bio je direktor Rade Milošević.

Službenik za odobravanje je direktor Rade Milošević, dok su službenice za ovjeravanje Mirjana Bošković, načelnica Službe za finansije i samostalni savjetnik I u Službi za finansije Branislava Drecun.

- Za period od 13.10.2022. do 29.12.2022. godine;

Glavni službenik za finansije u navedenom periodu bio je v.d. direktora mr Vladimir Bulajić.

Službenik za odobravanje je v.d. direktora mr Vladimir Bulajić, dok su službenice za ovjeravanje Mirjana Bošković, načelnica Službe za finansije i samostalni savjetnik I u Službi za finansije Branislava Drecun.

- Za period od 29.12. 2022. do 31.12.2022. godine;

Glavni službenik za finansije u navedenom periodu bio je v.d. direktora mr Vladimir Bulajić.

Službenik za odobravanje je v.d. direktora mr Vladimir Bulajić, dok je službenica za ovjeravanje Mirjana Bošković, načelnica Službe za finansije.

Upravom prihoda i carina rukovodi direktor. Saglasno Zakonu o državnoj upravi[7] starješina organa uprave predstavlja, rukovodi i organizuje rad u organu uprave. Starješinu organa uprave imenuje Vlada, na pet godina, na predlog ministra, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika i isti je samostalan u upravljanju ljudskim resursima i finansijskim sredstvima za vršenje djelatnosti, u skladu sa zakonom. Starješina organa uprave za svoj rad i rad organa uprave kojim rukovodi odgovara resornom ministru.

2.1. Djelatnost Uprave prihoda i carina

Uprava prihoda i carina je, shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave[8], samostalni organ uprave. Prema istoj, Uprava prihoda i carina vrši poslove koji se odnose na: registraciju poreskih obveznika i vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika; utvrđivanje pojedinačnih poreskih obaveza za sva fizička i pravna lica; poresku kontrolu; redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja; razvijanje jedinstvenog poreskog informacionog sistema u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za informaciono društvo; vođenje poreskog knjigovodstva; primjenu međunarodnih konvencija i ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja; vođenje centralnog registra obveznika i osiguranika, vođenje registra privrednih subjekata za potrebe oporezivanja; prijem i obradu finansijskih iskaza pravnih lica; prijem i obradu svih poreskih prijava poreskih obveznika; prijem i obradu izvještaja o plaćenom porezu o odbitku; vođenje evidencije o prihodima pravnih i fizičkih lica; obezbjeđenje podataka za fondove socijalnog osiguranja na osnovu kojih obveznici ostvaruju svoja prava iz socijalnog osiguranja; primjenu propisa koji se odnose na robu koja se unosi u carinsko područje do određivanja carinski dozvoljenog postupanja ili upotrebe robe; odobravanje carinski dozvoljenog postupanja ili upotrebe robe; vršenje carinske kontrole; utvrđivanje porijekla robe; utvrđivanje vrijednosti robe u carinske svrhe; izdavanje obavezujućih informacija; odobravanje pojednostavljenih postupaka; primjenu propisa koji se odnose na povlašćene postupke; sprovođenje mjera carinske istrage i obavještajnog rada radi sprečavanja i otkrivanja carinskih prekršaja i krivičnih djela počinjenih kršenjem carinskih propisa, kao i podnošenje prijave nadležnom tužilaštvu; obračun i naplatu carinskog duga, poreza i akciza u vezi sa uvozom robe; vođenje prvostepenog upravnog postupka u skladu sa zakonom; vršenje kontrole unosa u carinsko područje i iznosa sa carinskog područja domaćih i stranih sredstava plaćanja; kontrolu uvoza, izvoza i tranzita robe za koju su propisane posebne mjere radi zaštite bezbjednosti, zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine, javnog morala, zaštite predmeta pod privremenom zaštitom, zaštite kulturnog nasleđa i prirodnih rariteta, zaštite autorskog prava i drugih srodnih prava i prava industrijske svojine, kao i ostalih mjera komercijalne politike propisanih zakonom; praćenje i razvoj carinskog

[7] Član 33 Zakona o državnoj upravi
[8] „Službeni list CG“, br. 049/22, 052/22, 056/22, 082/22, 110/22 i 139/22

informacionog sistema, prikupljanje i čuvanje podataka o uvozu i izvozu za potrebe statistike i praćenje obračuna i naplate dažbina; saradnju sa drugim državnim organima, privrednim subjektima i njihovim udruženjima; saradnju sa carinskim službama drugih zemalja i međunarodnim organizacijama; izdavanje licenci za zastupanje pred carinskim organom; vođenje propisanih evidencija; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

Sastavni dio Uprave prihoda i carina do decembra mjeseca 2022. godine[9] bila je i Uprava za igre na sreću koja vrši poslove koji se odnose na: odlučivanje o svojstvu neke igre, kao igre na sreću; pripremanje stručne osnove za izradu propisa u oblasti igara na sreću; davanje saglasnosti na pravila igara na sreću; vođenje registra priređivača igara na sreću; učestvovanje u komisijama za izvlačenje i pronalaženje dobitaka u lutrijskim igrama na sreću; vršenje kontrole osnovnog kapitala i depozita kod priređivača igara na sreću po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca; izdavanje odobrenja za držanje riziko-depozita za osiguranje isplata dobitaka kod posebnih igara na sreću; razmatranje ponuda dospjelih na konkurs za dodjelu koncesije za priređivanje igara na sreću, u skladu sa postupkom davanja koncesije i obavljanje ostalih stručnih poslova u vezi sa davanjem koncesije; pripremanje predloga za oduzimanje koncesije; vršenje procjene vrijednosti nagradnog fonda za priređivanje nagradnih igara u robi i uslugama; predlaganje akata o ostalim uslovima koje igračnica mora da ispuni; određivanje jedinstvenog finansijskog softvera za klađenje; izdavanje odobrenja za promjenu lokacije automat-kluba, odnosno kladionice ili uplatnog mjesta; izdavanje naljepnica za automate i stolove; izdavanje saglasnosti i vršenje kontrole priređivanja nagradnih igara u robi i uslugama, kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

2.2 Organizacija Uprave prihoda i carina

Tokom 2022. godine na snazi je bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave prihoda i carina iz jula mjeseca 2021. godine. Istim su predviđene sljedeće organizacione jedinice:

1. Sektor za usluge i registraciju;
2. Sektor za informacione sisteme;
3. Sektor za planiranje i upravljanje ljudskim resursima;
4. Sektor za operativu u oblasti naplate;
5. Sektor za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora;
6. Sektor za velike poreske obveznike (VPO);
7. Sektor za carinske poslove;
8. Sektor za carinsku bezbjednost i kontrolu;
9. Sektor za usmjeravanje i nadzor nad radom carinarnica;
10. Sektor za igre na sreću;
11. Odjeljenje za strateško planiranje, izvještavanje i analizu rizika;
12. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu;
13. Odjeljenje za međunarodnu saradnju i evropske integracije;
14. Služba za finansije;
15. Služba za javne nabavke;
16. Služba za opšte poslove;
17. Područne jedinice.

Van organizacionih jedinica obavljaju se poslovi direktora Uprave prihoda i carina.

VD direktorice Uprave prihoda i carina u periodu od 21.10.2021. godine do 21.04.2022. godine bila je Milena Petričević. Za direktora Uprave je 27.04.2022. godine imenovan Rade Milošević. Rade

[9] Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 139/22 od 16.12.2022) Uprava za igre na sreću je izdvojena iz Uprave prihoda i carina

Milošević bio je direktor Uprave prihoda i carina do 06.10.2022. godine, kada je za v.d. direktora imenovan mr Vladimir Bulajić.

Prema dostavljenim podacima u januaru mjesecu 2022. godine u Upravi prihoda i carina je bilo 1108 zaposlenih lica, u decembru iste godine bilo je 1062 lica, dok su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji utvrđena radna mjesta za 1353 izvršilaca.

2.3. Računovodstveni sistem

Računovodstveni sistem javnog sektora obuhvata prikupljanje, obradu, dostavu i korišćenje računovodstvenih informacija za donošenje odluka u vezi sa upravljanjem javnim sredstvima. Korisnici budžeta koriste SAP sistem (sistem evidencije u Glavnoj knjizi trezora).

Računovodstveni sistem budžeta Crne Gore organizovan je na modifikovanoj gotovinskoj osnovi u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i Uputstva o radu Državnog trezora. Računovodstveni sistem zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i knjigovodstvima potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice na osnovu svojih evidencija o primicima i izdacima na kraju godine sastavljaju godišnji finansijski izvještaj i dostavljaju Ministarstvu finansija – Državnom trezoru do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu. Glavna knjiga Državnog trezora i finansijski izvještaji potrošačkih jedinica predstavljaju dokumentacionu osnovu za izradu Završnog računa.

Uprava prihoda i carina koristi SAP sistem (sistem evidencije u Glavnoj knjizi trezora).

3. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE

Cilj finansijske revizije: izražavanje mišljenja da li su finansijski izvještaji, u svim materijalnim aspektima sastavljeni u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Uprave prihoda i carina za 2022. godinu.

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[10], subjekat revizije je, kao potrošačka jedinica u obavezi da Ministarstvu finansija dostavi godišnje finansijske izvještaje na obrascima 3 i 5 i to:

- **Izvještaj o novčanim tokovima III i**
- **Izvještaj o neizmirenim obavezama.**

Za neutrošena sredstava na računima za plaćanje prema inostranstvu, koja su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak, subjekat revizije je u obavezi uz Godišnje finansijske izvještaje dostaviti i **Izjavu o načinu utroška tih sredstava nakon isteka fiskalne godine na Obrascu 8.**

Za utrošena sredstva iz tekuće budžetske rezerve subjekt revizije dostavlja uz godišnje finansijske izvještaje i **Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9.**

Revizijom je obuhvaćena kontrola gotovinskih tokova, zakonitost trošenja sredstava, istinitost iskazanih podataka i stepen njihovog objelodanjivanja. Revizijom su obuhvaćeni izdaci Uprave prihoda i carina (bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, ostala lična primanja, rashodi za materijal,

[10] "Službeni list CG", br. 23/14 i 71/19

rashodi za usluge, ostali izdaci, transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, otplata obaveza iz prethodnog perioda), javne nabavke, kao i kontrola toka i evidencije gotovog novca na graničnom prelazu.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

KRITERIJUMI REVIZIJE	
FINANSIJSKA REVIZIJA	MRS za javni sektor; Zakon o budžetu Crne Gore za 2022. godinu; Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti; Zakon o državnoj imovini, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o obligacionim odnosima; Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru; Zakon o državnim službenicima i namještenicima; Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština; Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave; Odluka o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada; Naredba o načinu uplate javnih prihoda; Uputstvo o radu državnog trezora, Granski kolektivni ugovor za oblast uprave i pravosuđa i druga podzakonska akta i interna akta subjekta revizije.

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave prihoda i carina za 2022. godinu je izvršena u periodu januar – april 2024. godine.

6. METODE VRŠENJA REVIZIJE

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i interne kontrole. Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, proučena je pravna regulativa, interni akti, kao i dokumentacija o poslovanju subjekta. U postupku revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je primjena zakonske i druge regulative, s ciljem utvrđivanja da li je poslovanje Uprave u skladu sa važećom regulativom. Materijalnost za finansijsku reviziju procijenjena je na nivou od 1,18% odnosno u nominalnim vrijednostima procijenjena je na strani potražnog prometa na iznos od 199.621,70 €.[11]

[11] Materijalnost predstavlja iznos do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu planirana sredstva za Upravu prihoda i carina u iznosu od 16.472.377,07 € su raspoređena na jedan program i pet potprograma. Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu planirana su sredstva u iznosu od 16.342.376,97 €[12], dok su sredstva planirana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu iznosila 16.542.377,07 €[13]. Nakon rebalansa i preusmjerenja, tekući budžet je iznosio 16.994.414,57 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 1: Budžet Uprave prihoda i carina za 2022. godinu

EK	Opis	Zakon o budžetu za 2022.godinu	Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o budžetu za 2022.godinu	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2022.godinu	Preusmjerenja		Tekući budžet (nakon rebalansa i izvršenih preusmjerenja)
		30.12.2021.	26.5.2022.	1.10.2022	+	-	1
4	**IZDACI**	**16.472.377,07**	**16.342.376,97**	**16.542.377,07**	**1.795.174,87**	**1.343.137,37**	**16.994.414,57**
41	**Tekući izdaci**	**16.332.542,07**	**16.142.541,97**	**16.342.542,07**	**1.588.098,45**	**1.340.137,37**	**16.590.503,15**
411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**12.940.516,62**	**12.685.516,52**	**12.685.516,62**	**242.481,08**	**832.757,83**	**12.095.239,87**
4111	Neto zarade	9.125.035,83	9.155.035,83	9.453.035,83	134.481,08	446.729,26	9.140.787,65
4112	Porez na zarade	1.093.801,35	811.801,35	590.801,35		259.768,57	331.032,78
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1.939.578,29	1.929.578,29	1.818.578,29		76.000,00	1.742.578,29
4114	Doprinosi na teret poslodavca	613.598,29	620.598,19	702.598,29	108.000,00		810.598,29
4115	Opštinski prirez	168.502,86	168.502,86	120.502,86		50.260,00	70.242,86
412	**Ostala lična primanja**	**109.328,80**	**119.328,80**	**119.328,80**	**63.073,70**	**2.513,70**	**179.888,80**
4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	35.417,20	35.417,20	35.417,20			35.417,20
4123	Naknada za prevoz	3.724,00	13.724,00	13.724,00	3.600,00		17.324,00
4124	Jubilarne nagrade	10.515,40	10.515,40	10.515,40	45.180,00		55.695,40
4125	Otpremnine	21.658,00	21.658,00	21.658,00	11.380,00		33.038,00
4127	Ostale naknade	38.014,20	38.014,20	38.014,20	2.913,70	2.513,70	38.414,20
413	**Rashodi za materijal**	**831.478,68**	**831.478,68**	**831.478,68**	**5.000,00**	**53.120,00**	**783.358,68**
4131	Administrativni materijal	239.590,00	239.590,00	239.590,00		53.120,00	186.470,00
4133	Materijal za posebne namjene	582.000,00	582.000,00	582.000,00			582.000,00
4135	Rashodi za gorivo	6.008,68	6.008,68	6.008,68	5.000,00		11.008,68
4139	Ostali rashodi za materijal	3.880,00	3.880,00	3.880,00			3.880,00
414	**Rashodi za usluge**	**559.593,57**	**614.593,57**	**764.593,57**	**251.405,29**	**153.145,29**	**862.853,57**
4141	Službena putovanja	76.539,30	91.539,30	91.539,30	193.000,00		284.539,30
4142	Reprezentacija	1.854,78	11.854,78	11.854,78	6.000,00		17.854,78
4143	Komunikacione usluge	33.105,81	63.105,81	63.105,81	34.640,00		97.745,81
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	34.131,68	34.131,68	34.131,68	4.000,00		38.131,68
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	6.737,04	6.737,04	6.737,04		2.000,00	4.737,04
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	9.677,17	9.677,17	9.677,17			9.677,17
4148	Usluge stručnog usavršavanja	25.278,32	25.278,32	25.278,32		1.000,00	24.278,32
4149	Ostale usluge	372.269,47	372.269,47	522.269,47	13.765,29	150.145,29	385.889,47
415	**Rashodi za tekuće održavanje**	**291.931,20**	**291.931,20**	**291.931,20**	**0,00**	**63.300,55**	**228.630,65**

[12] Budžet je umanjen u iznosu od 130.000,00 € u odnosu na sredstva opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu

[13] Budžet je uvećan u iznosu od 200.000,00 € u odnosu na sredstva opredijeljena Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o budžetu za 2022. godinu odnosno 70.000,00 € u odnosu na sredstva opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu

4152	Rashodi za održavanje građevinskih objekata	37.451,70	37.451,70	37.451,70		11.620,00	25.831,70
4153	Rashodi za održavanje opreme	254.479,50	254.479,50	254.479,50		51.680,55	202.798,95
419	**Ostali izdaci**	**1.599.693,20**	**1.599.693,20**	**1.649.693,20**	**1.026.138,38**	**235.300,00**	**2.440.531,58**
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	210.798,00	210.798,00	210.798,00	842.277,83		1.053.075,83
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	4.900,00	4.900,00	4.900,00	33.860,55	0,00	38.760,55
4193	Izrada i održavanje softvera	1.113.525,00	1.113.525,00	1.163.525,00	150.000,00	74.000,00	1.239.525,00
4194	Osiguranje	20.580,00	20.580,00	20.580,00			20.580,00
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarod.organizac.	237.650,00	237.650,00	237.650,00		161.300,00	76.350,00
4199	Ostalo	12.240,20	12.240,20	12.240,20			12.240,20
43	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**44.500,00**	**94.500,00**	**94.500,00**	**5.520,00**	**0,00**	**100.020,00**
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**44.500,00**	**94.500,00**	**94.500,00**	**5.520,00**	**0,00**	**100.020,00**
4318	Ostali transferi pojedincima	44.500,00	94.500,00	94.500,00	5.520,00		100.020,00
44	**Kapitalni izdaci**	**95.334,00**	**105.334,00**	**105.334,00**	**0,00**	**3.000,00**	**102.334,00**
441	**Kapitalni izdaci**	**95.334,00**	**105.334,00**	**105.334,00**	**0,00**	**3.000,00**	**102.334,00**
4415	Izdaci za opremu	57.834,00	67.834,00	67.834,00			67.834,00
4416	Izdaci za investiciono održavanje	37.500,00	37.500,00	37.500,00		3.000,00	34.500,00
46	**Otplata dugova**	**1,00**	**1,00**	**1,00**	**201.556,42**	**0,00**	**201.557,42**
463	**Otplata obaveza iz prethodnog perioda**	**1,00**	**1,00**	**1,00**	**201.556,42**	**0,00**	**201.557,42**
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00	1,00	1,00	201.556,42	0,00	201.557,42

Preusmjeravanje sredstava u iznosu od 1.795.174,87 € vršeno je u skladu sa članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i obuhvata preusmjeravanje sredstava u okviru budžeta Uprave prihoda i carina (iznos od 1.343.137,37 €) i preusmjeravanje sredstava između potrošačkih jedinica (iznos od 452.037,50 €). Preusmjerenja su vršena radi obezbjeđivanja sredstava za plaćanje različitih vrsta izdataka od kojih su najznačajniji sljedeći: ugovori o djelu (na ovu budžetsku poziciju preusmjeren je iznos od 842.277,83 €), otplata obaveza iz prethodnog perioda (iznos od 201.556,42 €), bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (iznos od 242.481,08 €), rashodi za službena putovanja (iznos od 193.000,00 €) i izdaci za izradu i održavanje softvera (iznos od 150.000,00 €).

Izvršenje budžeta je iznosilo 16.905.632,07 € odnosno 99,48% tekućeg budžeta, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 2: Izvršenje budžeta Uprave prihoda i carina za 2022. godinu

EK.	Opis	Zakon o budžetu za 2022.godinu	Tekući budžet (nakon rebalansa i preusmjerenja)	Izvršenje Budžeta	% izvršenja u odnosu na tekući budžet
4	**IZDACI**	**16,472,377.07**	**16,994,414.57**	**16,905,632.07**	**99.48%**
41	**Tekući izdaci**	**16,332,542.07**	**16,590,503.15**	**16,608,097.97**	**100.11%**
411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**12,940,516.62**	**12,095,239.87**	**11,650,960.28**	**96.33%**
4111	Neto zarade	9,125,035.83	9,140,787.65	8,930,993.53	97.70%
4112	Porez na zarade	1,093,801.35	331,032.78	237,726.51	71.81%
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	1,939,578.29	1,742,578.29	1,672,597.25	95.98%
4114	Doprinosi na teret poslodavca	613,598.29	810,598.29	776,045.43	95.74%
4115	Opštinski prirez	168,502.86	70,242.86	33,597.56	47.83%
412	**Ostala lična primanja**	**109,328.80**	**179,888.80**	**114,294.31**	**63.54%**

4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	35,417.20	35,417.20	5,702.31	16.10%
4123	Naknada za prevoz	3,724.00	17,324.00	17,319.23	99.97%
4124	Jubilarne nagrade	10,515.40	55,695.40	40,957.12	73.54%
4125	Otpremnine	21,658.00	33,038.00	32,914.28	99.63%
4127	Ostale naknade	38,014.20	38,414.20	17,401.37	45.30%
413	**Rashodi za materijal**	**831,478.68**	**783,358.68**	**656,622.04**	**83.82%**
4131	Administrativni materijal	239,590.00	186,470.00	148,581.18	79.68%
4133	Materijal za posebne namjene	582,000.00	582,000.00	504,684.22	86.72%
4135	Rashodi za gorivo	6,008.68	11,008.68	3,356.64	30.49%
4139	Ostali rashodi za materijal	3,880.00	3,880.00	0.00	0.00%
414	**Rashodi za usluge**	**559,593.57**	**862,853.57**	**2,207,649.18**	**255.85%**
4141	Službena putovanja	76,539.30	284,539.30	180,549.77	63.45%
4142	Reprezentacija	1,854.78	17,854.78	13,114.72	73.45%
4143	Komunikacione usluge	33,105.81	97,745.81	82,809.42	84.72%
4144	Bankarske usluge i negat.kursne razlike	34,131.68	38,131.68	23,302.42	61.11%
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	6,737.04	4,737.04	0.00	0.00%
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	9,677.17	9,677.17	1,633,952.38	16884.61%
4148	Usluge stručnog usavršavanja	25,278.32	24,278.32	12,044.05	49.61%
4149	Ostale usluge	372,269.47	385,889.47	261,876.42	67.86%
415	**Rashodi za tekuće održavanje**	**291,931.20**	**228,630.65**	**110,511.06**	**48.34%**
4152	Rashodi za održavanje građ. objekata	37,451.70	25,831.70	4,319.80	16.72%
4153	Rashodi za održavanje opreme	254,479.50	202,798.95	106,191.26	52.36%
419	**Ostali izdaci**	**1,599,693.20**	**2,440,531.58**	**1,868,061.10**	**76.54%**
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	210,798.00	1,053,075.83	916,236.74	87.01%
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	4,900.00	38,760.55	38,171.11	98.48%
4193	Izrada i održavanje softvera	1,113,525.00	1,239,525.00	872,630.20	70.40%
4194	Osiguranje	20,580.00	20,580.00	5,454.10	26.50%
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarod.organizac.	237,650.00	76,350.00	33,248.45	43.55%
4199	Ostalo	12,240.20	12,240.20	2,320.50	18.96%
43	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**44,500.00**	**100,020.00**	**72,960.81**	**72.95%**
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**44,500.00**	**100,020.00**	**72,960.81**	**72.95%**
4318	Ostali transferi pojedincima	44,500.00	100,020.00	72,960.81	72.95%
44	**Kapitalni izdaci**	**95,334.00**	**102,334.00**	**23,016.87**	**22.49%**
441	**Kapitalni izdaci**	**95,334.00**	**102,334.00**	**23,016.87**	**22.49%**
4415	Izdaci za opremu	57,834.00	67,834.00	23,016.87	33.93%
4416	Izdaci za investiciono održavanje	37,500.00	34,500.00	0.00	0.00%
46	**Otplata dugova**	**1.00**	**201,557.42**	**201,556.42**	**100.00%**
463	**Otplata obaveza iz prethodnog perioda**	**1.00**	**201,557.42**	**201,556.42**	**100.00%**
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1.00	201,557.42	201,556.42	100.00%

Izdaci za bruto zarade učestvuju sa 68,92% u ukupno realizovanim izdacima Uprave za 2022. godinu, rashodi za usluge[14] sa 13,06%, ostale usluge sa 11,05%, dok se preostalih 6,97% odnosi na isplatu različitih vrsta izdataka (ostala lična primanja, rashodi za materijal, rashodi za tekuće održavanje, ostali transferi pojedincima, kapitalni izdaci i otplata obaveza iz prethodnog perioda).

[14] Najznačajnije isplate se odnose na budžetsku poziciju 4147 – Konsultanstke usluge, projekti i studija u iznosu 1.633.952,38 € od čega je iznos od 2.098,12 € (0,13%) finansiran iz donacija, dok je iznos od 1.631.854,26 € (99,87%) finansiran iz sredstava kredita

Uprava prihoda i carina sačinila je Godišnji finansijski izvještaj u rokovima i na obrascima propisanim Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[15].

Uprava prihoda i carina je isto dostavila Ministarstvu finansija na sljedećim obrascima:

- Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac 3);
- Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5);
- Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8);
- Izjava o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9).

U narednoj tabeli dat je prikaz Izvještaja o novčanim tokovima (Obrazac 3):

Uprava prihoda i carina

Organizacioni kod: **40520**

Obrazac 3

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III

Godina: 2022.
Period do 31.12.
(u €)

Redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Planirano do 31.12.	Izvršenje Prethodna godina	Izvršenje Tekuća godina
1	**Primici**			
1.1.	Opšti prihodi	**16.986.182,35**	**15.295.410,62**	**15.271.679,69**
1.2.	Namjenski prihodi			
1.3.	Sopstveni prihodi			2.098,12
1.4.	Donacije			
1.5.	Pozajmice i krediti	**8.232,22**	**3.524.563,30**	**1.631.854,26**
I	**Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)**	**16.994.414,57**	**18.819.973,92**	**16.905.632,07**
2	**Izdaci**			
2.1.	**Tekući izdaci**	**16.582.270,93**	**14.715.749,83**	**14.976.243,71**
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	12.095.239,87	12.195.984,18	11.650.960,28
2.1.2	Ostala lična primanja	179.888,80	36.975,15	114.294,31
2.1.3	Rashodi za materijal	783.358,68	585.610,55	656.622,04
2.1.4	Rashodi za usluge	854.621,35	342.895,97	575.794,92
2.1.5	Tekuće održavanje	228.630,65	115.042,34	110.511,06
2.1.6	Kamate			
2.1.7	Rente			
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci			
2.2	**Transferi za socijalnu zaštitu**	2.440.531,58	1.439.241,64	1.868.061,10
2.2.1	Prava iz obl.socijalne zaštite			
2.2.2	Sred.za tehnološke viškove			
2.2.3	Prava iz obl.penzijskog i inva.osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz obl.zdravstvene zaštite			
2.2.5	Osta.pra.iz obl.zdrav.osiguranja			
2.3.	**Transferi institucijama pojedincima**	**100.020,00**	**99.291,89**	**72.960,81**
2.4.	**Kapitalni izdaci**	**102.334,00**	**26.725,15**	**23.016,87**
2.5.	**Pozajmice i krediti**	**8.232,22**	**3.524.563,30**	**1.631.854,26**
2.6.	**Otplata dugova**	**201.557,42**	**453.643,75**	**201.556,42**
2.7.	**Rezerve**			
II	**Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)**	**16.994.414,57**	**18.819.973,92**	**16.905.632,07**

U Podgorici,februar 2023. god.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja
Mirjana Bošković

v.d. DIREKTORA
Vladimir Bulajić

U postupku revizije utvrđeno je da postoji **neusaglašenost podataka** koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora i podataka koji su evidentirani u Izvještaju o novčanim tokovima. Uprava prihoda i carina je u Izvještaju o novčanim tokovima III iznos od 1.631.854,26 €[16] evidentirala u okviru Pozajmica i kredita, dok je u Glavnoj knjizi trezora isti iznos evidentiran na budžetskoj poziciji 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije.

[15] "Službeni list CG", br. 023/14 i 071/19
[16] Iznos obezbijeđen iz kreditnih sredstava

Preporučuje se Poreskoj upravi i Upravi carina da prije sačinjavanja i dostavljanja Izvještaja o novčanim tokovima[17] izvrše prethodno usaglašavanje izvora finansiranja i izdataka po vrstama sa Glavnom knjigom trezora.

Pored navedenog, u postupku revizije utvrđena je **nepravilna evidencija** u ukupnom iznosu od 1.548.475,80 € koja obuhvata:

- iznos od 1.466.367,00 € evidentiran na grupi računa 414 - Rashodi za usluge, a isti je trebalo evidentirati na grupi računa 419 - Ostali izdaci[18],
- iznos od 53.008,80 € evidentiran na grupi računa 411 - Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (2.1.1), a isti je trebalo evidentirati na grupi računa 412 - Ostala lična primanja (2.1.2.),
- iznos od 29.100,00 € u okviru grupe računa 431 – Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru[19].

U narednoj tabeli dat je prikaz Izvještaja o novčanim tokovima III nakon izvršenih korekcija:

Tabela 3: Korigovani Izvještaj o novčanim tokovima III Uprave prihoda i carina za 2022. godinu

Korigovani izvještaj o novčanim tokovima III za 2022.godinu					
RB	**Novčani tok - ekonomska klasifikacija**	**Izvršenje tekuće godine**	**Korekcije +**	**Korekcije -**	**Izvršenje za 2022.godinu nakon korekcija**
1	Primici				
1.1.	Opšti prihodi	15,271,679.69			15,271,679.69
1.2.	Namjenski prihodi				
1.3.	Sopstveni prihodi				
1.4.	Donacije	2,098.12			2,098.12
1.5.	Pozajmice i krediti	1,631,854.26			1,631,854.26
I	**UKUPNO PRIMICI**	**16,905,632.07**	**0.00**	**0.00**	**16,905,632.07**
2	Izdaci				
2.1.	**Tekući izdaci**	**14,976,243.71**	**3,151,230.06**	**1,519,375.80**	**16,608,097.97**
2.1.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	11,650,960.28		53,008.80	11,597,951.48
2.1.2.	Ostala lična primanja	114,294.31	53,008.80		167,303.11
2.1.3.	Rashodi za materijal	656,622.04			656,622.04
2.1.4.	Rashodi za usluge	575,794.92	1,631,854.26	1,466,367.00	741,282.18
2.1.5.	Tekuće održavanje	110,511.06			110,511.06
2.1.6.	Kamate				
2.1.7.	Renta				
2.1.8.	Subvencije				
2.1.9.	Ostali izdaci	1,868,061.10	1,466,367.00		3,334,428.10
2.2.	**Transferi za socijalnu zaštitu**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	
2.2.1.	Prava iz oblasti socijalne zaštite				
2.2.2.	Sredstva za tehnološke viškove				
2.2.3.	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja				
2.2.4.	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite				
2.2.5.	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja				
2.3.	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**72,960.81**			**72,960.81**
2.4.	**Kapitalni izdaci**	**23,016.87**			**23,016.87**
2.5.	**Pozajmice i krediti**	**1,631,854.26**		**1,631,854.26**	**0.00**
2.6.	**Otplata dugova**	**201,556.42**			**201,556.42**
2.7.	**Rezerve**				
II	**UKUPNO IZDACI**	**16,905,632.07**	**3,151,230.06**	**3,151,230.06**	**16,905,632.07**

[17] Shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave

[18] Iznos je evidentiran na budžetskoj poziciji 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije, a trebao je biti evidentiran na budžetskoj poziciji 4193 - Izrada i održavanje softvera – str.23 Izvještaja.

[19] Navedeni iznos predstavlja nepravilnu evidenciju u odnosu na Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, ali za ovaj iznos nije potrebno vršiti korekciju finansijskog izvještaja jer se transferi u Izvještaju o novčanim tokovima prikazuju na nivou računa grupe 431 - Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

U narednoj tabeli dat je prikaz Izvještaja o neizmirenim obavezama (Obrazac 5):

izacioni kod: **40520**

Obrazac 5

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA

Godina: 2022.
Period do 31.12.
(u €)

edni broj	OPIS	Stanje obaveza na kraju predhodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	**Obaveze za tekuće izdatke (1.1. +1.2. + 1.3.)**	**90.657,48**	**90.974,07**
1.1.	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	1.606,01	1.601,68
1.2.	Obaveze za ostala lična primanja	1.804,00	3.576,45
1.3.	Obaveze za ostale tekuće izdatke	87.247,47	85.795,94
2	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**		
3	**Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima**	**3.240,00**	
4	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**66,98**	**5.051,85**
5	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**		
6	**Obaveze po osnovu otplate dugova**		
7	**Obaveze iz rezervi**		
8	**Stanje obaveze na kraju perioda(1+2+3+4+5+6+7)**	**93.964,46**	**96.025,92**

U Podgorici, februar 2023. god.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja
Mirjana Bošković

v.d. DIREKTORA
Vladimir Bulajić

Evidentirane neizmirene obaveze u iznosu od 96.025,92 €[20] odnose se na:

- obaveze po osnovu zarada i ličnih primanja u iznosu od 5.178,13 €[21] i
- obaveze po osnovu nabavljenih roba i usluga u iznosu od 90.847,39 €.

[20] Navedeni iznos obuhvata dug: Uprave carina iz 2021. godine u iznosu od 3.666,70€, Uprave carina po osnovu faktura koje su ispostavljene do 31.12.2022. g. (iznos - 56.666,21€) i Uprave prihoda po osnovu faktura koje su ispostavljene do 31.12.2022. g. (iznos - 35.692,61€).

[21] Iznos obuhvata dio koji se odnosi na Upravu carina i to: neisplaćene doprinose na teret poslodavca za decembar 2022. godine (sindikat i porfesionalna rehabilitacija invalidnih lica) u iznosu od 1.601.68€ i neisplaćene troškove prevoza u iznosu od 2.316,45€ (ukupno za Upravu carina - 3.918,13€) i dio koji se odnosi na Upravu prihoda: neisplaćenu otpremninu za jedno lice (iznos od 1.260,00€).

Uvidom u dostavljene evidencije o neizmirenim obavezama, utvrđeno je da je ukupno stanje neizmirenih obaveza na kraju 2022. godine iznosilo 171.190,70 €, odnosno da **u stanje neizmirenih obaveza nije obuhvaćen iznos od 75.164,78 €** koji se shodno dobijenom objašnjenju subjekta revizije odnosi na sporne obaveze odnosno na troškove skladištenja zaplijenjenih cigareta za koje u skladu sa Uputstvom o radu državnog trezora ne postoji pravni osnov za plaćanje[22]. U narednoj tabeli prikazano je stanje i struktura neizmirenih obaveza Uprave prihoda i carina na kraju 2022. godine, nakon izvršene korekcije, odnosno nakon evidentiranja "spornih" faktura:

Tabela 4: Stanje i struktura neizmirenih obaveza Uprave prihoda i carina na kraju 2022. godine, nakon korekcija

RB	OPIS	Stanje obaveza na kraju prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda	korekcije +/-	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda sa korekcijama
		1	2	3	4=2+3
1	Obaveze za tekuće izdatke	90,657.48	90,974.07	75,164.78	166,138.85
1.1.	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	1,606.01	1,601.68		1,601.68
1.2.	Obaveze za ostala lična primanja	1,804.00	3,576.45		3,576.45
1.3.	Obaveze za ostale tekuće izdatke	87,247.47	85,795.94	75,164.78	160,960.72
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu				
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	3,240.00			
4	Obaveze za kapitalne izdatke	66.98	5,051.85		5,051.85
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima				
6	Obaveze po osnovu otplate dugova				
7	Obaveze iz rezervi				
8	**Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)**	**93,964.46**	**96,025.92**	**75,164.78**	**171,190.70**

Navedene sporne obaveze nijesu izmirene ni tokom 2023. godine, ali su zajedno sa ostalim ispostavljenim, a neizmirenim fakturama za 2023. godinu evidentirane kao neizmirene obaveze za 2023. godinu.

Uvidom u obrazac 8 – Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine utvrđeno je da je Uprava prihoda i carina evidentirala stanje sredstava na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 65.616,21 €. Iznos je utrošen u periodu 31.12.2022. godine do 31.01.2023. godine tako da je stanje sredstava na računu na dan 31.01.2023. godine iznosilo 0,00€. Uvidom u obrazac 9 - Izvještaj o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđeno je da Uprava prihoda i carina u 2022. godini nije koristila sredstva tekuće budžetske rezerve.

Potvrda o stanju računa kod banke

Uvidom u obrazac – Potvrda o stanju na računu kod banke (Obrazac 6) utvrđeno je da je Uprava prihoda i carina iskazala stanje na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 115.672,73 € od čega iznos od

[22] Shodno dobijenom objašnjenju subjekta revizije nije sproveden tenderski postupak za navedenu nabavku, nisu zaključeni ugovori za vršenje navedenih usluga, niti postoje dokazi da su iste izvršene, a odnosi se na fakture ispostavljene od strane tri pravna lica

50.056,52 € predstavljaju pogrešne uplate za koji se Uprava obratila[23] banci da izvrši prenos pogrešno uplaćenih sredstava.

2. IZDACI

Oblasti revizije određene su u skladu sa pozicijama Izvještaja o novčanim tokovima III, odnosno strukturom izdataka tekućeg budžeta koji su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, odobreni ovoj potrošačkoj jedinici.

2.1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (411)

Na računu bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), zahtjevi za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju na i iz ličnih primanja.

Izdaci za rashode za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca Uprave prihoda i carina za 2022. godinu Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu planirani su u iznosu od 12.940.516,62 €. Nakon rebalansa i preusmjerenja iznosili su 12.095.239,87 €, dok je izvršenje iznosilo 11.650.960,28 € odnosno 96,33% tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da je sa predmetne pozicije vršeno plaćanje po osnovu: neto zarada u iznosu od 8.930.993,53 €, poreza na zarade u iznosu od 237.726,51 €, doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 1.672.597,25 €, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 776.045,43 € i opštinskog prireza u iznosu od 33.597,56 €.

Uprava prihoda i carina je na grupi računa 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentirala isplate po osnovu zarada, varijabilnog dijela zarade, prekovremenog rada, naknade zarade funkcionerima kojima je prestala funkcija i dr.

Rješenjem Vlade Crne Gore br. 07-3426/3 od 01. avgusta 2019. godine jedan službenik Uprave carina imenovan je za oficira za vezu – predstavnika Crne Gore za sprovođenje zakona u Jugoistočnoj Evropi (SELEC-u) u Bukureštu, Rumunija, na period od četiri godine i po osnovu istog mu je utvrđeno pravo na zaradu i pravo na naknade u skladu sa Pravilnikom o zaradama i naknadama policijskog oficira za vezu. Rješenja o ostvarivanju ovih prava donio je direktor Uprave carina.

Uprava prihoda i carina je izdatke za naknade za uvećane troškove života i uslove rada u zemlji prijema i naknadu troškova za stanovanje ostvarene u 2022. godini u neto iznosu od 45.771,12 € evidentirala na poziciji 4111- Neto zarade, poreze u iznosu od 6.293,64 € na poziciji 4112-porez na zarade, prireze u iznosu od 944,04 € na poziciji 4115-prirez, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporučuje se Upravi carina evidenciju izdataka vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

[23] Dopisi banci upućeni 29. i 30. decembra 2022. godine

2.2. Ostala lična primanja (412)

Na računu Ostala lična primanja u bruto iznosu evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: zimnicu, stanovanje i odvojeni život, prevoz, naknade skupštinskim poslanicima, akademske dodatke, jubilarne nagrade i otpremnine i ostale naknade.

Izdaci za rashode za ostala lična primanja planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 109.328,80 €. Nakon rebalansa i preusmjerenja iznosili su 179.888,80 €, dok je izvršenje iznosilo 114.294,31 € odnosno 63,54 % tekućeg budžeta. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 5: Ostala lična primanja

EK	opis	Tekući budžet	Izvršenje	% izvršenja
4122	Naknada za stanovanje i odvojeni život	35.417,20	5.702,31	16,10
4123	Naknada za prevoz	17.324,00	17.319,23	99,97
4124	Jubilarne nagrade	55.695,40	40.957,12	73,54
4125	Otpremnine	33.038,00	32.914,28	99,63
4127	Ostale naknade	38.414,20	17.401,37	45,30
Ukupno		**179.888,80**	**114.294,31**	**63,54**

Uzorkom su obuhvaćeni izdaci za otpremnine i ostale naknade.

Izdaci za otpremnine (4125) planirani su u iznosu 21.658,00 €. Nakon preusmjerenja tekući budžet je iznosio 33.038,00 € dok je izvršenje iznosilo 32.914,28 € odnosno 99,63 % tekućeg budžeta.

Isplate evidentirane na ovoj poziciji odnose se na isplatu otpremnina za 26 lica zbog odlaska u starosnu penziju, u skladu sa Odlukom o otpremnini zaposlenih u javnom sektoru.

Izdaci za Ostale naknade (4127) planirani su u iznosu 38.014,20 €. Nakon preusmjerenja, tekući budžet je iznosio 38.414,20 €, dok je izvršenje iznosilo 17.401,37 € ili 45,30 % tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuvaćeni izdaci odnose na isplate naknada u članstvu nacionalnog odbora za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva; nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju; Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 29 - Carinska unija.

Uprava prihoda i carina je u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazala neizmirene obaveze po osnovu zarada i ličnih primanja u iznosu od 5.178,13 € koji obuhvata dio koji se odnosi na Upravu carina i to: neisplaćene doprinose na teret poslodavca za decembar 2022. godine (sindikat i porfesionalna rehabilitacija invalidnih lica) u iznosu od 1.601,68 € i neisplaćene troškove prevoza u iznosu od 2.316,45 € i dio koji se odnosi na Upravu prihoda: neisplaćenu otpremninu za jedno lice (iznos od 1.260,00€). Navedene obaveze su izmirene u 2023. godini.

2.3. Rashodi za materijal (413)

Na računu rashodi za materijal evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Izdaci po osnovu Rashoda za materijal izvršeni su u iznosu od 656.622,04 €. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 6: Rashodi za materijal

EK	opis	Tekući budžet	Izvršenje	% izvršenja
4131	Administrativni materijal	186.470,00	148.581,18	79,68
4133	Materijal za posebne namjene	582.000,00	504.684,22	86,72
4135	Rashodi za gorivo	11.008,68	3.356,64	30,49
4139	Ostali rashodi za materijal	3.880,00	0,00	0,00
Ukupno		**783.358,68**	**656.622,04**	**83,82**

Uzorkom su obuhvaćeni izdaci za materijal za posebne namjene.

Izdaci za materijal za posebne namjene (4133) planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 582.000,00 € koliko je iznosio i tekući budžet. Izvršenje je iznosilo 504.684,22 € odnosno 86,72% od tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuvaćeni izdaci u iznosu od 501.558,40 € odnose na nabavku Carinskih plombi (31.726,50 €); nabavku izrade akciznih markica za obilježavanje duvanskih proizvoda (408.538,00 €); nabavku izrade akciznih markica za obilježavanje alkoholnih pića (61.293,90 €).

Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani. Na predmetnoj poziciji nije bilo neizmirenih obaveza.

2.4. Rashodi za usluge (414)

Na računu rashodi za usluge evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Izdaci po osnovu Rashoda za usluge planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 559.593,57 €. Tekući budžet iznosio je 862.853,57 €, dok je izvršenje iznosilo 2.207.649,18 € odnosno 255,85 % tekućeg budžeta. Prekoračenje izvršenja budžeta se odnosi na izvršenje budžetske pozicije 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studija[24]. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 7: Rashodi za usluge

EK	opis	Tekući budžet	Izvršenje	% izvršenja
4141	Službena putovanja	284.539,30	180.549,77	63,45
4142	Reprezentacija	17.854,78	13.114,72	73,45
4143	Komunikacione usluge	97.745,81	82.809,42	84,72
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	38.131,68	23.302,42	61,11
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.737,04	0,00	0,00
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	9.677,17	1.633.952,38	16.884,61
4148	Usluge stručnog usavršavanja	24.278,32	12.044,05	49,61
4149	Ostale usluge	385.889,47	261.876,42	67,86
Ukupno		**862.853,57**	**2.207.649,18**	**255,85**

[24] Shodno Zakonu o budžetu Crne Gore za 2022. godinu izdaci potrošačkih jedinica u Tekućem budžetu koji se finansiraju iz sredstava kredita i donacija izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja

Uzorkom su obuhvaćeni izdaci za konsultantske usluge, projekti i studije (4147).

Izdaci za konsultantske usluge, projekti i studija planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 9.677,17 €, koliko je iznosio i tekući budžet. Izvršenje je iznosilo 1.633.952,38 € odnosno 16.884,61% tekućeg budžeta. Revizijom je utvrđeno da je iz sredstava kredita isplaćeno 1.631.854,26 € za realizaciju projekta "Reforma poreske administracije u Crnoj Gori", dok je iz sredstava donacija isplaćeno 2.098,12 €.
Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuhvaćeni izdaci u iznosu od 1.506.102,69 € odnose na:

- isplatu pravnom licu na osnovu Ugovora o nabavci Sistema za platformu za analizu podataka za potrebe Uprave prihoda i carina u iznosu od 791.550,00 €;
- isplatu pravnom licu za usluge izrade "Sistema za onlajn elektronsku fiskalizaciju gotovinskih i bezgotovinskih transakcija u realnom vremenu u Crnoj Gori" u iznosu od 674.817,00 €;
- isplatu pravnom licu za usluge finansijske revizije, a po osnovu Ugovora br. 14674/1-22 koji je zaključen je dana 16.05.2022. godine u iznosu od 3.620,00 €. Predmet ugovora su izvještaji o finansijskoj reviziji Projekta ''RARP'' za tri fiskalne godine – zaključno sa 31.12.2021. godine;
- isplate po osnovu zaključenih ugovora o konsultantskim uslugama sa fizičkim licima u iznosu od 35.718,78 €;
- troškove bankarskih provizija u iznosu od 396,91 €.

Revizijom je utvrđeno da za kontrolisana plaćanja nema odstupanja u odnosu na ugovorene iznose.

U procesu revizije je utvrđeno da za lica koja su angažovana po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama ne postoji evidencija radnog statusa za predmetno lice, tj. ne postoji evidencija da li su lica zasnovala radni odnos, a što je neophodno za obračun adekvatnog poreza i doprinosa i izrade IOPPD obrazaca. S obzirom da su porezi i doprinosi obračunati i isplaćeni, ali da se sa sigurnošću ne može potvrditi visina istih zbog nemogućnosti utvrđivanja radnog statusa lica sa kojima su zaključeni ugovori, Državna revizorska institucija se uzdržava od davanja mišljenja po ovom pitanju.

Uprava prihoda i carina je isplate po osnovu nabavke softvera[25] evidentirala na poziciji 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije u ukupnom iznosu od 1.466.367,00 €, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporučuje se Poreskoj upravi da u saradnji sa Ministarstvom finansija sredstva namijenjena za izradu i održavanje softvera planira i evidentira na budžetskoj poziciji 4193 – Izrada i održavanje softvera, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

2.5. Ostali izdaci (419)

Na računu Ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu, troškove sudskih postupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i medjunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostale izdatke.

Ostali izdaci planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 1.599.693,20 €. Tekući budžet iznosio je 2.440.531,58 €, dok je izvršenje iznosilo 1.868.061,10 € odnosno 76,54 % tekućeg budžeta. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

[25] Sistem za platformu za analizu podataka za potrebe Uprave prihoda i carina i Sistem za onlajn elektronsku fiskalizaciju gotovinskih i bezgotovinskih transakcija u realnom vremenu u Crnoj Gori

Tabela 8: Ostali izdaci

EK	opis	Tekući budžet	Izvršenje	% izvršenja
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	1.053.075,83	916.236,74	87,01
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	38.760,55	38.171,11	98,48
4193	Izrada i održavanje softvera	1.239.525,00	872.630,20	70,40
4194	Osiguranje	20.580,00	5.454,10	26,50
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i medjunarodnim organizacijama	76.350,00	33.248,45	43,55
4199	Ostalo	12.240,20	2.320,50	18,96
Ukupno		**2.440.531,58**	**1.868.061,10**	**76,54**

Uzorkom su obuhvaćeni izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu i izrade i održavanja softvera.

Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu (4191) planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 210.798,00 €. Tekući budžet je, nakon preusmjerenja iznosio 1.053.075,83 €, dok je izvršenje iznosilo 916.236,74 € odnosno 87,01% tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuvaćeni izdaci odnose na isplate naknada po osnovu ugovora o djelu i ugovora o konsultantskim uslugama. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani, a porezi i doprinosi obračunati u skladu sa zakonom.

Izdaci po osnovu izrade i održavanja softvera (4193) planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 1.113.525,00 €. Nakon rebalansa i preusmjerenja, tekući budžet je iznosio 1.239.525,00 € dok je izvršenje iznosilo 872.630,20 € odnosno 70,40% tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuhvaćeni izdaci u iznosu od 568.817,06 € odnose na nabavke licenci za softvere, usluge održavanja informacionih sistema, usluge tehničke podrške i dr.

2.6. Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (431)

Na računu Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanje i plaćanja bez odgovarajućeg činjenja protivusluge, a koja su vezana za učesnike u javnoj potrošnji, nosioce javne potrošnje, nevladin sektor i pojedince, pod uslovom da nemaju komercijalni karakter.

Izdaci po osnovu Transfera institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 44.500,00 €. Nakon rebalansa i preusmjerenja, tekući budžet je iznosio 100.020,00 €, dok je izvršenje iznosilo 72.960,81 € odnosno 72,95% tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuhvaćeni izdaci u iznosu od 32.699,66 € odnose na isplate po osnovu naknade štete za neiskorišćeni godišnji odmor[26] u iznosu od 3.599,66 € i isplate po osnovu novčane pomoći[27] u iznosu od 29.100,00 €. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Uprava prihoda i carina je isplate jednokratnih pomoći (na ime liječenja i/ili smrti zaposlenog) planirala i evidentirala na poziciji 4318 - Ostali transferi pojedincima, a iste je trebalo evidentirati na poziciji 4316 - Transferi za jednokratne socijalne pomoći u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporučuje se Poreskoj upravi i Upravi carina da evidenciju izdataka vrši u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

[26] Prava su ostvarena u skladu sa Zakonom o radu
[27] Prava su ostvarena u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za oblast uprave i pravosuđa

2.7. Otplata obaveza iz prethodnog perioda (463)

Na računu Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplate kojima se izmiruju obaveze iz prethodnog perioda.

Izdaci po osnovu otplate obaveza iz prethodnog perioda planirani su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u iznosu od 1,00€. Nakon preusmjerenja, tekući budžet je iznosio 201.557,42 €, dok je izvršenje iznosilo 201.556,42 € odnosno 100 % tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da se uzorkom obuhvaćeni izdaci u iznosu od 177.948,83 € odnose na isplate po osnovu Rješenja o izvršenju, nastalih po osnovu sporova pravnih lica sa Državom Crnom Gorom.

3. JAVNE NABAVKE

Revizijom je utvrđeno da je Uprava prihoda i carina Plan javnih nabavki za 2022. godinu dostavila Ministarstvu finansija 05.05.2022. godine, što nije u skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da je naručilac dužan da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini i dostavi plan javnih nabavki Ministarstvu, radi objavljivanja na ESJN.

U 2022. godini Plan javnih nabavki Uprave prihoda i carina imao je 5 izmjena.

Uprava prihoda i carina je Ministarstvu finansija, Direktoratu za politiku javnih nabavki, shodno članu 182 Zakona o javnim nabavkama, dostavila statistički Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za 2022. godinu. Uprava je u 2022. godini sprovela 15 postupaka jednostavnih nabavki ukupno ugovorene vrijednosti bez PDV-a u iznosu od 136.956,82 €, 12 otvorenih postupaka ukupno ugovorene vrijednosti bez PDV-a u iznosu od 1.366.568,26 €, 6 pregovaračkih postupaka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje ukupno ugovorene vrijednosti bez PDV-a u iznosu od 158.650,33 € i jedan postupak okvirnog sporazuma ukupno ugovorene vrijednosti bez PDV-a u iznosu od 78.500,00 €. U Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, evidentirano je 178 faktura/računa/ugovora ukupne ugovorene vrijednosti sa PDV-om u iznosu od 122.067,94 €.

Vrijednost nabavljenih roba i usluga koje su sprovedene postupcima Uprave prihoda i carina u 2022. godini ukupno iznosi 1.361.237,45€, od čega je do 31.12.2022. godine po osnovu zaprimljenih 484 faktura/računa u 2022. godini plaćeno 1.334.165,39 €, dok iznos od 27.072,06 € nije plaćen i isti je prikazan u Izvještaju o neizmirenim obavezama.

Revizijom je utvrđena tehnička greška u Planu javnih nabavki u kojem je Uprava prihoda i carina pogrešno prikazala PDV kod stavke Održavanje sistema elektronske fiskalizacije, odnosno isti je prikazala u iznosu manjem za 8.000,00 €. Nakon korekcije vrijednost Plana javnih nabavki iznosi bez PDV-a 2.523.528,85 €, dok je iznos PDV-a 400.636,63 €[28].

Preporučuje se Poreskoj upravi da tačno prikazuje iznos PDV-a u Planu javnih nabavki shodno Zakonu o porezu na dodatu vrijednost.

[28] Na dodatnih par stavki u Planu utvrđena je greška prilikom obračuna PDV-a u ukupnom iznosu 27,29 €

Uvidom u izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke utvrđeno je da kod određenog broja nabavki nije bio unešen precizan iznos nabavke.

Poreska uprava i Uprava carina trebaju da obezbijede da izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke sadrži tačne podatke o realizovanim jednostavnim nabavkama.

4. KONTROLA TOKA I EVIDENCIJE GOTOVOG NOVCA NA GRANIČNIM PRELAZIMA

Revizijom je kontrolisan tok i evidencija gotovog novca na graničnom prelazu Dobrakovo. Ukupan iznos dažbina na Carinskoj ispostavi Dobrakovo, za period 01.01.-31.01.2022. godine, iznosio je 45.307,33 € od čega se iznos od 8.354,52 € odnosi na carinu, dok se iznos od 36.952,81 € odnosi na PDV kako je prikazano u narednoj tabeli[29]:

Tabela 9: Carinske dažbine

	Carina	PDV	Ukupno carinska dažbina
Fizička lica	8.326,11	36.718,19	45.044,30
Pravna lica	28,41	234,62	263,03
Ukupno:	**8.354,52**	**36.952,81**	**45.307,33**

Carinski dug se obračunava koristeći **modul Obračun carinskog duga u SEED aplikaciji** shodno Korisničkom upustvu 01/03 Broj: D-10596/3 od 21.12.2018. godine. Carinski službenici podatke unose u aplikaciju odmah po prijavi robe. Nakon unosa svih potrebnih podataka (o stranci u postupku, opis robe i iznos uvoznih dažbina) SEED aplikacija vrši automatski obračun carine i PDV-a. Nakon toga program formira OCD obrazac koji je carinski službenik dužan odštampati u dva primjerka i ovjeriti ih pečatom i potpisom (faksimilom) carinskog službenika. Takođe se štampa i uplatnica koja se automatski kreira u SEED aplikaciji i predaje se stranci ili na osnovu koje carinski službenik vrši uplatu carinske dažbine. Jedan OCD obrazac se predaje učesniku u carinskom postupku (i služi kao dokaz da je stranka dala novac za uplatu carinske dažbine, u slučaju da ne uplaćuje sama), a drugi obrazac zadržava carinska ispostava i arhivira ga uz OCD predmet. Ukoliko stranka sama uplaćuje novac, roba se zadržava na carini dok stranka ne preda dokaz o uplati carinskom službeniku. U slučaju privremenog kvara ili drugih nemogućnosti korišćenja kompjuterizovanih sistema odnosno SEED aplikacije, carinska ispostava obračun carinskog duga vrši ručno na zaduženim odštampanim OCD blokovima nakon čega je carinski službenik dužan unijeti sve podatke sa ručno popunjenog OCD obrasca u modul Obračun carinskog duga u SEED aplikaciji shodno korisničkom upustvu.

U postupku revizije je utvrđeno da Uprava prihoda i carina ne posjeduje internu proceduru koja reguliše tok gotovog novca na Carinarnicama, kao ni da službenici na Carinskoj ispostavi – Dobrakovo nemaju ustaljenu praksu na osnovu koje postupaju sa gotovim novcem, ni propisan način čuvanja/obezbjeđenja preuzetog gotovog novca.

Preporučuje se Upravi carina da donese interni akt kojim će definisati interni postupak i procedure kojima se reguliše postupanje sa gotovim novcem i vođenje dokumentacije po tom osnovu, kao i način čuvanja i obezbjeđenja gotovog novca na carinarnicama, a u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Zakonom o državnoj upravi.

Nakon uplate carinske dažbine službeno lice je u obavezi da putem CIS - Finansijskog modula vrši evidenciju potraživanja kako bi prihodi bili automatski razvrstani i povezani na računu Trezora.

Revizijom je utvrđeno neslaganje između OCD Izvještaja sa stanjem u Finansijskom modulu:

[29] revizijom je izvršena kontrola toka i evidencije gotovine za cjelokupni iznos prijavljen u OCD Izvještaju za 2022. godinu

- Razlika između OCD Izvještaja 2022. i Finansijskog modula 2022. iznosi 936,36 €;
- Poređenjem predmeta iz OCD Izvještaja sa stanjem u Finansijskom modulu utvrđeno je da se određeni predmeti ne nalaze u sistemu CIS – Finansijski modul, a isti se nalaze u OCD Izvještaju;
- u OCD dokumentaciji za 2022. godinu nalazi se predmet u iznosu od 105,98 € koji pripada drugoj carinskoj filijali[30]. Za navedeni predmet revizorski tim nije na uvid imao dokaz o uplati.
- Uvidom u elektronski sistem CIS, utvrđeno je da se od iznosa 44.370,96 € evidentiranog u Finansijskom modulu iznos od 6.620,54 € nalazi u statusu „otvoreno".

Takođe je utvrđeno da je jedan predmet kreiran dva puta u SEED aplikaciji usljed čega je u OECD izvještaju prikazan dva puta, dok je jedan predmet u Finansijskom modulu uplaćen dva puta.

U cilju prikazivanja tačnog stanja duga za uvoz robe za nekomercijalne svrhe u putničkom prometu, preporučuje se Upravi carina - Carinskoj ispostavi Dobrakovo da uskladi evidenciju između informacionih sistema koje primjenjuje (SEED i CIS - finansijski modul), kao i da ažurno vodi evidenciju potraživanja putem elektronskog sistema Finansijski modul.

U postupku revizije se nije moglo utvrditi da je iznos od 871,54 € uplaćen na evidencioni račun Uprave prihoda i carina – Carinarnica Bijelo Polje odnosno da je isti prenijet na Centralni račun državnog trezora.

Uprava carina dužna je da sve prihode ostvarene po osnovu obračuna carinskog duga u putničkom prometu, uplaćuje kroz usaglašene radne procedure, a u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Uputstvom o radu državnog trezora.

Revizijom je na bazi uzorka utvrđeno da svi predmeti ne sadrže kompletirane dokaze o ocarinjenoj robi[31]. Takođe je utvrđeno da nije svaki OCD obrazac ovjeren i potpisan od strane službenika sa čijeg naloga je formiran isti, odnosno da se sa naloga jednog carinskog službenika kroz SEED aplikaciju formira predmet, dok drugi službenik potpisuje i ovjerava isti.

Preporučuje se Upravi carina - Carinskoj ispostavi Dobrakovo da uredno, ažurno i potpuno vodi i arhivira predmete odnosno propratnu dokumentaciju koja služi kao dokaz o ocarinjenoj robi i nastalom carinskom dugu, a u skladu sa internim procedurama i podzakonskim aktima.

Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović, član Senata

[30] Carinski službenik je pogrešnim unosom šifre carinske ispostave formirao predmet na drugoj carinskoj ispostavi, dok je roba ocarinjena na Carinskoj ispostavi Dobrakovo

[31] Predmeti ne sadrže fakture, izjave, zapisnik, fotoelaborat, kopiju dokumenta (lična karta, pasoš), dokaz o oslobođenju od carinske stope i sl.